

HUKUK MUHAKEMLERİ KANUNU TASARISI'NIN TÜRKÇESİ ÜZERİNE

Saffet CAN *

Yürürlükte bulunan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu (HUMK), 18.06.1927 tarihinde Nechâtel (İsviçre) Hukuk Yargılama Yasası kaynak alınarak kabul edilmiştir.¹ Günümüze değin birçok değişikliğe uğramış olan HUMK'un birçok maddesinin günümüz Türkçesine uygun olmadığı bir gerçektir. Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı'nda (kısaca Tasarı denilecektir) dil bakımından önemli sayılabilecek değişiklikler yapılmışsa da bunlar yeterli olmamıştır.

Öncelikle belirtelim ki “Öğretide *ve uygulamada yerleşmiş bir kelime olarak ‘yargılama’ yerine ‘muhakeme’ teriminin kullanılmasının doğru olmadığı kanaatindeyiz. Kaldı ki Anayasa’ımızda bile ‘yargılama’ terimi kullanılmaktadır.”² Anayasa madde 141/II “Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur.” demektedir. “Yasaların Anayasa’ya aykırı olamayacağı deyişini, kullanılan dil açısından da geçerli saymak, kanımızca hukuk dilindeki terim birliğini sağlamak açısından da uygun olacaktır.”³ Yargıtay 20 Hukuk Dairesi'nin “Yargılamanın iadesi sebepleri HUMY'nun 445. maddesinde sınırlı olarak sayılmıştır. Yorum yoluyla başka nedenler yaratılamaz. Kesinleşmiş mahkeme kararlarından sonra gelişen Yargıtay kararları ile kabul edilen hukukî olgular yasada yargılamanın iadesi sebebi olarak düzenlenmemiştir”⁴ diyen bu örnek kararında günümüz Türkçesine uy-*

* Avukat, İstanbul Barosu.

¹ Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı gerekçesine bkz.,

² Prof. Dr. Süheyl Donay, *Açıklamalı Ceza Muhakemesi Kanunu*, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2005 s. 1, 2.

³ Prof. Dr. Süheyl Donay, a. g. e.

⁴ 20. HD E: 2001/10904, K: 2002/2198, T: 14.3.2002 *Yargıtay Kararları Dergisi*, Haziran 2002, sayı 6, sayfa 912.

gun olarak, 'muhakeme' yerine 'yargılama', kanun yerine 'yasa', 'vakia' yerine de 'olgu' sözcükleri kullanılmıştır.

"Yargılama teşkilatı da muhakeme hukukuna dâhil olduğuna göre, hem usulü hem de muhakeme teşkilatını içine alabilecek terim Medeni Yargılama Hukuku terimidir"⁵ diyen Prof. Dr. S. Üstündağ, bu konuda yazılmış kitabının adını da "Medeni Yargılama Hukuku"⁶ koymuştur. Tasarı'da da "yargılamanın iadesi" terimi kullanılmıştır. Buradaki 'yargılama' teriminin, Tasarı'nın başlığında niçin kullanılmadığı anlaşılammaktadır.

Bu açıklamalardan yararlanarak Tasarı'nın ön adına "Hukuk Yargılama Yasası", yeri gelmişken ikiz kardeşinin adına da "Ceza Yargılama Yasası" denmesi günümüz Türkçesine daha uygun düşmez miydi? Yürürlükte olan Ceza Muhakemesi Kanunu'nda, 'muhakeme' tekil olarak kullanılmış iken Tasarı'da 'Muhakemeler' denilerek çoğul biçim kullanılmış, bunda bile tekil, çoğul bakımından terim birliği sağlanamamıştır.

İSTİCVAP MI? SORGU MU?

HUMK m. 230 - 234'teki kurallar 'isticvap' ile ilgilidir. Arapça kökenli olan bu sözcüğün anlamı: Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlük'ünde⁷ sorguya çekme, sorgu; 11.02.1937'de başlanarak 11 yıl süren yorucu bir çalışma sonunda 30 Haziran 1948'de bitirilen Türk Hukuk Lûgatı'nda⁸ 'sorgu' olarak verilmektedir. Ne var ki Tasarı'yı hazırlayan kurul, 1930'ların da gerisine giderek sözde bu sözcüğün tam olarak Türkçe karşılığı yokmuş gibi 'isticvap' sözcüğünü kullanmayı günümüz Türkçesine uygun görmektedir. Yürürlükteki Ceza Muhakemesi Kanunu 145 - 148 maddelerinde 'isticvap' yerine 'sorgu' terimi kullanılmıştır. Gerek medeni hukuk, gerekse ceza hukukunda olsun 'isticvap', bir kişiye soru sorup ondan gerekli yanıtları alma işinin adıdır.⁹ Bu yapılan işlerin içeriklerinin ayrı olması, bunların adlandırılmasının da ayrı olmasını gerektirmezdi.

HUMK madde 230/II' ye göre: "İsticvap, müddeaya bihe veya onunla

⁵ Prof. Dr. Saim Üstündağ, *Medeni Yargılama Hukuku*, Yaylacık Matbaası İstanbul, 1992 sayfa 42.

⁶ Prof. Dr. Saim Üstündağ, a. g. e.

⁷ *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu, Ankara, 2005.

⁸ *Türk Hukuk Lûgatı*, Ankara 1991, Başbakanlık Basımevi.

⁹ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca - Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, bkz.,

münasebeti olan hallerle vakialara taallük etmek icap eder." (Toplam sözcük sayısı 13, Türkçe kökenli sözcük sayısı 4'tür.)

Tasarı madde 173 - (2)'ye göre: "*İsticvap, davanın temelini oluşturan vakialar ve onunla ilişkisi bulunan hususlar hakkında olur.*" (Toplam sözcük sayısı 12, Türkçe kökenli sözcük sayısı 5'tir.)

Prof. Dr. Bilge Umar'ın bu fıkraya ilişkin olarak:¹⁰ "*Aslında, HUMK m. 230 f. II ifadesi dahi kaynak yasadaki dosdoğru çevrilmemiştir; kaynak yasa, 'İsticvap, dava sürecinin vakialarına ve davanın bütün ayrıntılarına ilişkin olabilir' der.*" Ayrıca kaynak yasadaki geçen "*circostances*" sözcüğü için ise "*burada haller, koşullar değil ayrıntılar anlamındadır*"¹¹ diyerek Tasarı'yı hazırlayanlara uyarıda da bulunmuştur.

Bu üç düzenlemeyi karşılaştırdığımızda öncelikle saygıdeğer yargıçlarımıza ve tüm hukukçulara, gerçekten kolaylıklar dilemekten kendimi alamıyorum.

Şimdi kaynak yasa metninin Fransızcasını¹² yazarak günümüz Türkçesine uygun çevirisini verelim.

"L'interrogatoire peut porter sur les faits du procès et sur toutes les circonstances de la cause."

"Sorgu, davanın olguları ve hakkın tüm nedenlerine ilişkin olabilir."

Görüldüğü üzere burada; '*circostances*', ayrıntılar değil '*nedenler*' anlamında, yukarıda verilen örnek Yargıtay kararına da uygun olarak '*vakia*' yerine '*olgu*' sözcüğü kullanılmıştır.¹³ Çevirideki yabancı kökenli sözcük sayısı ise yalnızca 3'tür.

GENEL YETKİ ÜZERİNE

Tasarı'daki yetki kuralları, yürürlükteki HUMK'tan çok daha özgün olarak düzenlenmiştir. Ne var ki Türk Medeni Kanunu madde 19'daki yanlış terim seçimi burada da kendini göstermiştir. Kural

¹⁰ Prof. Dr. Bilge Umar, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı'na Katkı, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, s. 67

¹¹ Prof. Dr. Bilge Umar, adı geçen makale.

¹² Prof. Dr. Bilge Umar, Fransızca metin adı geçen makaleden alınmıştır.

¹³ *Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı Değerlendirme ve Öneriler*, Prof. Dr. Yavuz Alançgoya, Prof. Dr. Kamil Yıldırım, Prof. Dr. Nevhis Deren-Yıldırım, İstanbul Barosu yayınları 2006, benzer görüş için Av. Kazım Kolcuoğlu'nun "Sunuş" yazısına bkz.,

olarak mahkemelerin genel yetkisi, davalının konutuna göre belirlenir. Yerleşim yeri İstanbul olan bir davalı için genel yetkili mahkeme, İstanbul'un tüm mahkemeleri değildir. Örneğin: Maslak da bir yerleşim yeridir ve burası İstanbul, Şişli ve Sarıyer olmak üzere üç değişik mahkemeye bağlanmıştır. Konutu Maslak'ta olan bir davalı için genel yetkili mahkeme, ancak konutunun bağlı olduğu bu üç mahkemeden biridir. Bu bakımdan Tasarı'nın 11. maddesinde geçen yerleşim yeri terimi yerine konut teriminin kullanılması yanlış anlaşılmalara da engelleyecektir.¹⁴

Tasarı "Madde 11 – (1) Genel yetkili mahkeme, davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki konut mahkemesidir.

(2) Konut, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre belirlenir." biçiminde olmalıydı.

HÜKÜM AÇIKLAMASI ÜZERİNE

"Bilindiği üzere, açıklama (tavzih), bir hükmün anlaşılamayacak biçimde (müphem) bulunması veya açıklıkla anlaşılabilir (gayri vazih) ve çelişik fıkraları taşıması durumunda, hükümdeki gerçek anlamın meydana çıkarılması amacıyla başvurulan bir yoldur" diyen Yargıtay 1. Hukuk Dairesi bu örnek kararıyla hukuk yargılamasında 'açıklama' teriminin ne anlama geldiğine de açıklık getirmiştir. Hem hukuk hem de dil açısından örnek sayılabilecek bu kararda, yasa dilinde geçmesi nedeniyle yabancı kökenli terimler araç içinde verilmiştir. Bunun tek nedeni yasa dilinin çok eski ve yabancı kökenli sözcüklerden oluşmasıdır sanırım. Yoksa Türkçemizin anlatım gücü dilimizdeki yabancı kökenli sözcüklerin desteğine gereksinim duymayacak kadar yetkindir. Araç içinde verilenler hiç okunmadan da bu örnek karar çok açık bir biçimde anlaşılabilir. Ne var ki Tasarı'yı hazırlayan kurul, 1927'lerin Osmanlıcasının 'tashih' ve 'tavzih' terimlerini günümüz Türkçesine uygun görerek az yukarıda geçen örnek karardan da anlaşılacağı üzere bunların dilimizin anlatım gücüne bir engel oluşturduğunu anlayamamıştır.

¹⁴ Ayrıntılı açıklama için bkz., S. Can, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'nın Türkçesi Üzerine, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, sayı 63, Mart/Nisan 2006 ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'ndaki Polijeğe ilişkin Bazı Maddelerin Kaynağa Uygunluğu Üzerine, *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, sayı 64, Mayıs/Haziran 2006.

Türkçemizde takısız ad tümlemesi (taamlaması) kuralı vardır. Örneğin; “Bahçe duvarı, ev kapısı” dediğimizde bahçeye ilişkin duvar, eve ilişkin kapıdan söz etmiş oluruz. Dilimizde ilk kez kullanıldığını sandığım ‘konut mahkemesi’ adlandırması da bu tür bir ad tümlemesidir. Terimlerde daha yalın bir anlatım kullanılması gereği bakımından konuyla ilişkin olarak bu bölüm başlığına yalnızca “Hüküm açıklaması” denmeliydi. Tasarı’da ise bu bölüm başlığı olarak “Hükümün Tashihi ve Tavzihî” denmiştir. Oysa anlatım mantığı bakımından hüküm önce açıklanmalı sonra düzeltilmelidir. Salt bu açıdan bile baktığımızda başlık seçimi uygun olmamıştır. Gerek ‘tashih’ gerekse ‘tavzih’ gibi sözcüklerin günümüz Türkçesinde ‘lafkalabalığı’ yapmaktan başkaca bir işlevi artık kalmamıştır. Yine, Tasarı 308. maddede bölüm başlığıyla çelişkiye düşülerek ‘karar’ dan söz edilmiş ve “Karardaki yazı ve hesap hataları ile diğer benzeri açık hatalar...” denilerek “diğer benzeri açık hatalar” ile ne anlatılmak istendiği yeterince açık olmamıştır. Halk dilinde “lastikli” denilen anlatımların yasa dilinde olmaması gerekirdi. Kanımca, 1086 sayılı yasanın 459. maddesinin “İki tarafın ad, sıfat ve istem sonucuna ilişkin yanlışlar ile hükümdeki hesap yanlışları...” biçimi korunmalıydı ve bu bölümdeki madde sıralaması da değişmemeliydi. Böylece ‘istem sonucuna ilişkin yanlışlar’ın, yalnızca açıklamayı gerektirecek nitelikteki yanlışlıklar olduğu da daha iyi anlaşılacaktır. Ayrıca Tasarı 310. maddeye (3) numaralı fıkranın eklenmesine de gerek kalmazdı.

SORUŞTURMA ÜZERİNE

Soruşturmanın sözlük anlamı; “Bir sorunu açıklığa kavuşturmak amacıyla bir idari veya adli makamın yönettiği, ilgililerden ve tanıklardan bilgi toplama, konuyu inceleme işi, tahkik, tahkikat”¹⁵ olarak verilmektedir. İster ceza yargılamasında, ister hukuk yargılamasında, isterse Meclis soruşturmasında olsun yapılan işin, içerikleri ayrı olsa da Türkçe adına ‘soruşturma’ denir. ‘Tahkikat’ın Arapça kökenli olarak dilimize girmiş olmasından başka, soruşturma anlamının dışında bir anlamı yoktur. Yürürlükteki Ceza Yargılama Yasası’nda ‘tahkikat’ yerine soruşturma terimi kullanılmıştır. Övünülecek bu ince düşünceyi Tasarı’da da görmeyi çok isterdim.

Tasarı’nın Türkçesinin ne denli başarılı olduğunu görmek ba-

¹⁵ Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, a. g. e.

kımından önce bu konu ile ilgili olan HUMK 221. maddesini, sonra Tasarı'nın ilgili 148. maddesini verelim.

“Madde 221 – İki tarafın esas dava hakkında dermeyan edeceği bilimum itiraz ve müdafaalar birlikte tahkik olunur. Şu kadar ki tahkikat hâkimi muhakemeyi basitleştirmek veya kısaltmak için re’sen veya iki taraftan birinin talebine binaen tahkikatın her halinde mezkûr itirazat veya müdafaattan birini veya bir kısmını diğerinden evvel tahkik ederek hükmedilmesine karar verebilir.”

Bu maddede toplam sözcük sayısı 49, Türkçe kökenli sözcük sayısı 15, oranı %30,6’ dır.

“Tahkikatın konusu

Madde 148 – (1) Tarafların davada ileri sürdükleri bütün iddia ve savunmalar birlikte incelenir.

(2) Hâkim, muhakemeyi basitleştirmek veya kısaltmak için re’sen veya taraflardan birinin talebi üzerine tahkikatın her aşamasında iddia veya savunmalardan birinin veya bir kısmının diğerinden önce incelenmesine karar verebilir.”

Bu maddede toplam sözcük sayısı 39, Türkçe kökenli sözcük sayısı 18, oranı %46,2’ dir.

Şimdi de bu maddeyi daha çok sayıda Türkçe kökenli sözcük kullanılarak verelim.

“Soruşturmanın konusu

Madde 148 – (1) Tarafların davada ileri sürdükleri bütün sav ve savunmalar birlikte incelenir.

(2) Yargıç, yargılamayı kolaylaştırmak veya kısaltmak için kendiliğinden veya taraflardan birinin istemi üzerine soruşturmanın her aşamasında sav ve savunmalardan birinin veya bir kısmının diğerinden önce incelenmesine karar verebilir.”

Bu maddede toplam sözcük sayısı 39, Türkçe kökenli sözcük sayısı 28, oranı %71,8’ dir.

‘Tahkikat’ yerine ‘soruşturma’ terimini kullanan Yargıtay 17. Hukuk Dairesi’nin örnek bir kararından alıntı yaparak bu konuyu kapatalım.

“Dava devam ederken taraflardan birinin ölmesi durumunda ölen kişi-

nin Medeni Yasa'nın 27/1. maddesi uyarınca taraf ehliyeti son bulacağından mirasçuları davada re'sen (kendiliğinden) o tarafın yerini alırlar. Ölüm anından itibaren davanın tarafı artık ölenin mirasçısıdır. Taraf teşkili davanın görülebilme koşullarından olup mahkemece re'sen (kendiliğinden) yapılması gereken işlemlerdendir. 3402 sayılı Kadastro Yasası'nın 36. ve Usulün 415. maddelerinde re'sen yapılması gereken soruşturma ve tebligat işlemleri için gereken giderlerin ileride haksız çıkacak taraftan alınmak üzere bütçeye konulacak ödenekten karşılanacağı hükme bağlanmıştır.”¹⁶

DÜZELTME ÜZERİNE

Tasarı'da geçen 'ıslah' teriminin Türkçe karşılığı sözlüklerde düzeltme olarak verilmiştir. “HUMK 83 ve ardından gelen maddelerde düzenlenmiş olan ıslah; taraflardan birinin usule ilişkin işlemi kısmen veya tamamen düzeltmesine olanak tanıyan bir yöntem olup, iddia ve savunmanın genişletilmesi yasağının da bir istisnasıdır”¹⁷ diyen Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun bu örnek kararından da 'ıslah'ın bir düzeltme işlemi olduğu anlaşılmaktadır.

Islah yerine düzeltme sözcüğü kullanılarak Tasarı'da; “Madde 180- (1) Taraflardan her biri yapmış olduğu usul işlemlerini kısmen veya tamamen düzeltebilir.

(2) Aynı davada, taraflar ancak bir kez düzeltme yoluna başvurabilir” biçiminde düzenlenebilirdi.

Yine, “Madde 181 - (1) Islah, tahkikatın sona ermesine kadar yapılabilir.

(2) Islah, sözlü veya yazılı olarak yapılabilir. Karşı taraf oturumda hazır değilse veya ıslah talebi oturum dışında yapılıyorsa, bu yazılı talep veya tutanak örneği, haber vermek amacıyla karşı tarafa bildirilir.” diyen düzenleme ise, yasa maddesi olmaya uygun olmayan, belki ders kitaplarında bu madde ile ilgili açıklama niteliğinde olabilecek bir biçimde düzenlenmiştir. Bu maddeyi de tek fıkra olarak yalın bir anlatımla verelim.

“Madde 181 - (1) Düzeltme istemi, sözlü veya yazılı olarak soruşturma-

¹⁶ Yargıtay 17. HD E: 2000/5401, K: 2000/5359, T: 23.11.2000, Yargıtay Kararları Dergisi Ocak 2001, s. 73

¹⁷ Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E: 2004/4-200, K: 2004/222, T: 14.4.2004, YKD, Aralık 2004, s. 1807

nın sona ermesine kadar yapılabilir. Bu istem yazılı olarak yapılmışsa dilekçe, karşı tarafın bulunmadığı duruşmada yapılmışsa tutanak karşı tarafa bildirilir.”

Bu örnek düzenlemede toplam sözcük sayısı 26 olup, yabancı kökenli olarak da yalnızca ‘veya’ ile ‘taraf’ sözcükleri kullanılmıştır.

Dava düzeltme, karar düzeltme ve hüküm düzeltme terimlerinin her üçü de düzeltme kavramı içerdiklerinden adlandırılmalarında da düzeltme sözcüğünün bulunması gereklidir. Dava düzeltme adlandırması yerine yalnızca ‘düzeltme’ denebilir, diğerleri yukarıdaki biçimleriyle kullanılabilir.

KISA KISA

Tasarı’da:

1. Bölümlerin alt bölümleri anlamında “ayırım” denmiş ancak bu sözcüğün doğru yazılışı ‘ayırım’ dır.¹⁸

2. Bölüm başlığı olarak “Yargılamaya Hâkim Olan İlkeler” denmiştir. Buradaki kurallar yasalaşınca uyulması gerekli kurallar olacaktır. Bu nedenle başlık yalnızca ‘Yargılama İlkeleri’ olarak verilip, bu ilkelerin yargılamaya egemen olduğu yorumu ise ders kitaplarına, yargı kararlarına bırakılsaydı daha uygun olmaz mıydı?

3. “Eski Hâle Getirme” yerine ‘Eski Duruma Getirme’ denilseydi, bizleri hem şapkalı ‘â’ yazma güçlüğünden kurtarır, hem de yüz de yüz Türkçe olurdu.

4. “Dava Şartları” denmiştir. “Dava şartları, mahkemenin davanın esas hakkında yargılamada bulunabilmesi için gerekli olan şartlardır. Diğer bir anlatımla; dava şartları, davanın açılabilmesi için değil, mahkemenin davanın esasına girebilmesi için aranan kamu düzeni ile ilgili zorunlu koşullardır.”¹⁹ diyen Yargıtay kararından da şart ile koşulun eş anlamlı olduğu anlaşılacağı üzere, aynı kavram için hem şart hem de koşul denmesinin gereksizliği ancak yasa dilinin ‘Dava Koşulları’ biçiminde yazılmasıyla önlenebilirdi.

¹⁸ Bkz., *Yazım Kılavuzu*, TDK, Ankara, 2005

¹⁹ Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E: 2003/21–30 K: 2003/57, T: 05.02.2003 YKD, Haziran 2003, s. 847

5. “Cevap” yerine, günümüzde sıkça kullanılan Türkçe kökenli ‘*yanıt*’ denseydi anlaşılabilir miydi?

6. “*Kıyasen uygulanacak hükümler*” madde başlığı yerine ‘*Örnekseme hükümleri*’ denilerek, “*Madde 179 – (1) Tanıklığa ilişkin 252, 253, 262 - 267²⁰ madde hükümleri niteliğe aykırı düşmediği sürece sorguda da uygulanır*” biçiminde yazılıysaydı, bu madde anlaşılabilir miydi?

7. “*İspat ve Deliller*” yerine ‘*Kanıtlanma ve Kanıtlar*’ denmesi daha uygun olmaz mıydı?

“*Kanıtlanmanın konusu*”

Madde 191 – (1) Kanıtlanmanın konusu, uyumsuzluğun çözümünde etkili olabilecek çekişmeli olguları içerir ve bu olguların kanıtlanması için kanıt gösterilir.

(2) Herkesçe bilinen olgularla, ikrar edilmiş olgular çekişmeli sayılmaz.” biçiminde düzenlenseydi anlaşılabilir miydi?

8. “*İbraz*” yerine ‘*sunma*’ kullanılıp, 223. madde başlığı “*Tarafın belgeyi sunmaması*” biçiminde yazılarak, madde içinde ve ilgili maddelerde de gerekli değişiklikler yapılabilir. ‘*Sunma*’nın anlamının ‘*ibraz*’inkinden çok daha uygun olduğunu özellikle belirtmek isterim.

SONCA

‘*Olguların kanıtlanması için kanıt gösterilir*’ anlatımını yadırgayan olursa “*Yemek yemeye gidiyorum*” biçimindeki anlatımın hiç yadırganmadığını söyleyebilirim. Gerçekte dil bir alışkanlık işidir. Tasarı’yı hazırlayan kurul üyeleri, eski terimleri kullanmaya alışmış olmaları nedeniyle olsa gerek, Türkçe kökenli sözcüklere pek sıcak bakmamışlardır. Yoksa Tasarı’nın Türkçe kökenli sözcüklerinin oranı çok daha yüksek olurdu. En azından Yargıtay içtihatlarında yer almış Türkçe kökenli hukuk terimlerinin kullanılması gerekirdi. Böylece ne Türkçe, ne de yabancı kökenli terimlerin yargı kararlarında ayrıca içinde yazılmasına gerek kalmazdı. Ayrıca Tasarı’daki Türkçe kökenli sözcüklerin oranı ne denli yüksek olursa, tüm hukukçuların dil yetisine de o denli etkili olacaktır. Çünkü Hukuk Yargılama Yasası, özel hukukun tüm uyumsuzluklarını kapsayan çok önemli bir yasadır.

²⁰ Kısa çizginin ilâ anlamına geldiğine ilişkin kural için bkz., TDK Yazım Kılavuzu.